

Moduł IV

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne

Ewelina Dulęba

"Nastawienie jest małą rzeczą, która robi dużą różnicę"

Kamila Rowińska

Wstęp

Podatnik Jan Kowalski zarejestrował działalność gospodarczą związaną z projektowaniem wewnątrz. Do tego celu w pierwszej kolejności zdecydował się na zakup komputera, na którym będzie instalował wszystkie programy niezbędne do tworzenia aranżacji dla klientów. Wartość komputera to 9.800,00 zł.

Czy podatnik ten musi uznać zakupiony komputer za środek trwały?

Czy może go jednorazowo zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

Jak taki zdarzenie ująć w księdze przychodów i rozchodów?

Odpowiedź: To zależy :)

Wariant I

Niska wartość początkowa (do 10 000,00), może odnieść bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów i ująć jednorazowo w PKPiR w kolumnie 13 "Pozostałe wydatki". (szerzej o tym wariantcie w rozdziale 4.5)

Podstawa prawna: art. 22d ust. 1 ustawy o PIT

Wariant II

Zaliczenie komputera do środków trwałych (po spełnieniu warunków) i amortyzowanie go na zasadach ogólnych - z odpowiednią stawką i metodą amortyzacji (rodzaje amortyzacji omówione w module 5).

Miesięczne odpisy amortyzacyjne zaliczane do kolumny 13 PKPiR.

Przykład metoda liniowa: (KŚT: 491 STAWKA AMORTYZACJI 30%)

Roczny odpis amortyzacyjny: $9.800,00 \text{ zł} * 30\% = 2.940,00$

$2.940,00/12 = 245,00 \text{ zł}$

Wariant III

Zaliczenie komputera do środków trwałych (po spełnieniu warunków) i dokonanie od jego wartości początkowej jednorazowego odpisu amortyzacyjnego (art. 22f ust. 3 ustawy o PIT).

Jednorazowy odpis w wysokości odpowiadającej wartości początkowej środka trwałego, 9.800,00 zł. ewidencjonujemy w pkpr w kolumnie 13 w miesiącu oddania go do używania albo w miesiącu następnym.

4.1. Definicja środka trwałego w interpretacjach indywidualnych

Cechy jakimi powinien się odznaczać składnik majątku, by mógł być uznany za środek trwały odnajdujemy w art. 22a ust.1 ustawy o PIT:

Art. 22a. 1. Amortyzacji podlegają, z zastrzeżeniem art. 22c, stanowiące własność lub współwłasność podatnika, nabyte lub wytworzone we własnym zakresie, kompletne i zdatne do użytku w dniu przyjęcia do używania:

- 1) budowle, budynki oraz lokale będące odrębną własnością,*
- 2) maszyny, urządzenia i środki transportu,*
- 3) inne przedmioty*

- o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy określonej w art. 23a pkt 1, zwane środkami trwałymi.

W związku z powyższym, aby dany składnik majątku stanowił środek trwały musi spełniać następujące warunki:

- musi stanowić własność lub współwłasność podatnika,
- musi być nabyty lub wytworzony we własnym zakresie,
- musi być kompletny i zdatny do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania,

- przewidywany okres używania musi być dłuższy niż rok,
- musi być wykorzystywany przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy leasingu.

Środkami trwałymi po spełnieniu powyższych wymogów są również:

- grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- budynki mieszkalne wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, służące prowadzonej działalności gospodarczej lub wydierżawiane albo wynajmowane na podstawie umowy,
- dzieła sztuki i eksponaty muzealne,
- wartość firmy, jeżeli wartość ta powstała w inny sposób niż określony w art. 22b ust. 2 pkt. 1 i 1a, tj. jeżeli wartość ta powstała w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w drodze: kupna lub przyjęcia do odpłatnego korzystania, a odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający, a także, gdy w związku z przeniesieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa wartość ta została opodatkowana w państwie

członkowskim Unii Europejskiej podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część przenoszone są z tego państwa,

- składniki majątku, które nie są używane na skutek zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów dotyczących zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej albo zaprzestania działalności, w której te składniki były używane; w tym przypadku składniki te nie podlegają amortyzacji od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawieszono albo zaprzestano tej działalności

-zwane zgodnie z art 22c ustawy o PIT, odpowiednio środkami trwałymi lub wartościami niematerialnymi i prawnymi.

Co oznaczają w praktyce wyrażenia:

- własność lub współwłasność podatnika,
- kompletny,
- zdalny do użytku?

Własność lub współwłasność podatnika

Definicja współwłasności i własności została uregulowana w kodeksie cywilnym. Na podstawie: IPPB6/4510-313/15-2/TO | Interpretacja indywidualna Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie, 7 grudnia 2015 r.:

Pojęcia **własności i współwłasności** uregulowane zostały odpowiednio w art. 140-194 oraz art. 195-221 Kodeksu Cywilnego. Zgodnie z definicją cywilistyczną własność jest prawem majątkowym, którego przedmiotem jest rzecz i które stanowi podstawową formę korzystania z tej rzeczy. Rzeczami natomiast, zgodnie z dyspozycją art. 45 Kodeksu Cywilnego, są wyłącznie przedmioty materialne, które dzieli się na ruchome (ruchomości) oraz nieruchome (nieruchomości).

Art. 195 Kodeksu Cywilnego stanowi, iż własność tej samej rzeczy może przysługiwać niepodzielnie kilku osobom. Taki przypadek definiowany jest jako współwłasność, która może być współwłasnością w częściach ułamkowych albo współwłasnością łączną. Współwłasność wyraża się więc w tym, iż własność określonej rzeczy ruchomej lub nieruchomości przysługuje co najmniej dwóm osobom, ale żadnej z nich nie przysługuje wyłączone prawo własności do fizycznie określonej części danej rzeczy.

Współwłasność w częściach ułamkowych, mająca zastosowanie do omawianego stanu faktycznego/zdarzenia przyszłego, jest samoistnym stosunkiem prawnym prawa rzeczowego i oznacza, że każdemu ze współwłaścicieli przysługuje, w stosunku do rzeczy wspólnej, określony zakres uprawnień wyrażony udziałem. Udział ten określony jest odpowiednim ułamkiem. W przypadku współwłasności ułamkowej, własność całej rzeczy przysługuje wszystkim współwłaścicielom niepodzielnie, natomiast względem udziału współwłaściciel zajmuje pozycję wyłącznego właściciela.

Mażeńska wspólnota na podstawie: 0115-KDIT2-3.4011.26.2018.1.KP | Interpretacja indywidualna Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 23 lutego 2018 r.:

(...) Zgodnie z art. 31 § 1 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Do majątku osobistego każdego z małżonków należą między innymi przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej, przedmioty nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił (art. 33 k.r.o.). Małżonkowie mogą przez umowę zawartą w formie aktu notarialnego wspólność ustawową rozszerzyć lub ograniczyć albo

ustanowić rozdzielnosc majątkową lub rozdzielnosc majątkową z wyrównaniem dorobków (umowa majątkowa). (...)

Co nie stanowi wspólnoty małżeńskiej?

(...) Natomiast w myśl art. 33 ww. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, do majątku osobistego każdego z małżonków należą:

- przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej;
- przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił;
- prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom;
- przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków;
- prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie;
- przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość;

- wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków;
- przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków;
- prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy;
- przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Cytowany powyżej przepis określa, zatem, co stanowi osobisty majątek każdego z małżonków. Do majątku odrębnego małżonków nie zalicza się zatem przedmiotów służących do prowadzenia działalności gospodarczej.

W jakiej sytuacji musimy rozgraniczyć w księgowości pojęcie współwłasności i własności?

Najczęściej występującym środkiem trwałym w działalności gospodarczej jest samochód.

Przypadek 1

Wyobraź sobie teraz sytuację w której kobieta kupuje samochód, następnie wprowadza go na stan swojej firmy jako środek trwały (zakładamy, że spełnia wszystkie wymogi opisane

wcześniej do zakwalifikowania go do środków trwałych). Wychodzi za mąż. Likwiduje działalność gospodarczą i chce by jej mąż teraz wprowadził ten samochód na stan środków trwałych w swojej firmie. I pyta: Czy może tak zrobić skoro mają wspólnotę małżeńską?

Odpowiedź: Nie może, ponieważ samochód ten nie spełnia warunków jakie muszą spełniać środki trwałe, nie jest jego własnością lub współwłasnością. Samochód został nabyty przez kobietę przed ślubem, zatem ona jest właścicielem.

Przypadek 2

Małżonkowie posiadają wspólnotę małżeńską. Mąż po ślubie zakupił samochód osobowy, jego żona prowadzi działalność gospodarczą. Chce by ten samochód był wykorzystywany tylko w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, jest zdalny do użytku i kompletny, a przewidywany okres użytkowania jest dłuższy niż rok. Czy żona może zaliczyć ten samochód do środków trwałych w swojej działalności gospodarczej?

Odpowiedź: Oczywiście, że tak - samochód spełnia wszystkie przesłanki do tego by zakwalifikować go do środków trwałych w działalności podatkowej.

Przypadek 3

Podatniczka prowadzi działalność gospodarczą. Z mężem, który również prowadzi odrębną

działalność gospodarczą, mają wspólnotę małżeńską. Posiadają tylko jeden samochód osobowy. Czy może on stanowić środek trwały zarówno w działalności gospodarczej męża jak i żony?

Odpowiedź: Tak, odpowiedź znajduje się w art. 22g ust. 11 ustawy o PIT: *W razie gdy składnik majątku stanowi współwłasność podatnika, wartość początkową tego składnika ustala się w takiej proporcji jego wartości, w jakiej pozostaje udział podatnika we własności tego składnika majątku; zasada ta nie ma zastosowania do składników majątku stanowiących wspólność majątkową małżonków, chyba że małżonkowie wykorzystują składnik majątku w działalności gospodarczej prowadzonej odrębnie.*

Zazwyczaj takie udziały są w równych częściach, tj. 50%.

Co oznacza, że środek trwały jest kompletny i zdalny do użytku?

W praktyce oznacza to, że dany składnik majątku, który chcemy zakwalifikować do środków trwałych spełnia wszystkie wymogi, jest wyposażony we wszystkie elementy konstrukcyjne które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania, zgodnie z przeznaczeniem. Pojęcie zdalny do użytku odnosi się zarówno do kwestii formalnej (prawnego użytkowania) jak i faktycznego.

Spójrz na dołączoną do materiałów interpretację.

- Interpretacja 0114-KDIP3-1.4011.1076.2021.2.AC

Przy czym uznaje się, że składnik majątku spełnia kryterium kompletności, jeżeli jest wyposażony we wszystkie elementy umożliwiające jego funkcjonowanie, zgodnie z

przeznaczeniem. Natomiast sformułowanie „zdatny do użytku” należy rozumieć jako możliwość faktycznego oraz prawnego użytkowania.

Drugą interpretację dołączyłam, ze względu na wskazanie jak należy rozumieć środek trwały przeznaczony na cele działalności gospodarczej:

- Interpretacja 0113-KDIPT2-1.4011.80.2017.1.KO

Ewidencja Środków Trwałych - wymóg prowadzenia

Zgodnie z art. 22n ust. 2. podatnicy prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów są obowiązani do prowadzenia ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zawierającej, co najmniej:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) datę nabycia;
- 3) datę przyjęcia do używania;
- 4) określenie dokumentu stwierdzającego nabycie;
- 5) określenie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej;
- 6) symbol Klasyfikacji Środków Trwałych;
- 7) wartość początkową;
- 8) stawkę amortyzacyjną;

- 9) kwotę odpisu amortyzacyjnego za dany rok podatkowy i narastająco za okres dokonywania tych odpisów, w tym także, gdy składnik majątku był kiedykolwiek wprowadzony do ewidencji (wykazu), a następnie z niej wykreślony i ponownie wprowadzony;
- 10) zaktualizowaną wartość początkową;
- 11) zaktualizowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych;
- 12) wartość ulepszenia zwiększającą wartość początkową;
- 13) datę likwidacji oraz jej przyczynę albo datę zbycia.

Co nie podlega ujęciu w ewidencji środków trwałych?

Nie podlegają objęciu ewidencją:

- budynki mieszkalne, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, grunty lub prawo użytkowania wieczystego gruntu, związane z tym budynkiem lub lokalem, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, którego wartość początkową ustala się zgodnie z art. 22g ust. 10: Zgodnie z przepisem, podatnicy mogą ustalić wartość początkową spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego, wynajmowanego, wydierżawianego albo używanego przez właściciela na cele prowadzonej przez niego

działalności gospodarczej, przyjmując w każdym roku podatkowym wartość stanowiącą iloczyn metrów kwadratowych wynajmowanej, wydzierżawianej lub używanej przez właściciela powierzchni użytkowej tego lokalu i kwoty 988 zł, przy czym za powierzchnię użytkową uważa się powierzchnię przyjętą dla celów podatku od nieruchomości.

Moment dokonania wpisu w ewidencji środków trwałych

Zapisów dotyczących środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się w ewidencji najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania. Późniejszy termin wprowadzenia uznaje się za ujawnienie środka trwałego, o którym mowa w art. 22h ust. 1 pkt 4 ustawy o pdof, zgodnie z którym do ujawnionych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych zalicza się te środki trwałe i wartości niematerialne prawne, które nie były objęte dotychczas ewidencją, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym te środki lub wartości zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konsekwencje nieprowadzenia ewidencji środków trwałych

W przypadku braku ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywane odpisy amortyzacyjne nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.

Przyjęcie środka trwałego - dokumentacja

Przyjęcie środka trwałego musimy odpowiednio udokumentować. Służy do tego dokument OT (wzór znajduje się w materiałach do tego modułu na platformie. Na podanym wzorze wskazane jest również pole służące do dekretacji: numer konta i strona WN lub MA - te pola nie są stosowane w księgowości uproszczonej). OT powinien zawierać w szczególności:

- określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego,
- określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej,
- datę nabycia oraz datę przyjęcia do używania,
- wskazanie dokumentu stwierdzającego nabycie (faktura, umowa lub inny)
- charakterystykę: dokładne określenie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej (m.in. rok produkcji, dane techniczne)
- symbol Klasyfikacji Środków Trwałych,
- wartość początkową,
- stawkę amortyzacyjną,
- kwotę odpisu amortyzacyjnego za dany rok podatkowy i narastająco za okres dokonywania tych odpisów.

Klasyfikacja Środków Trwałych

Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT) jest usystematyzowanym zbiorem składników majątku trwałego służącym m.in. do celów ewidencyjnych, ustalaniu stawek odpisów amortyzacyjnych oraz badań statystycznych.

Podstawowy podział składników zgodnie z KŚT:

0 GRUNTY

1 BUDYNKI I LOKALE ORAZ SPÓŁDZIELCZE PRAWO DO LOKALU UŻYTKOWEGO I
SPÓŁDZIELCZE WŁASNOŚCIOWE PRAWO DO LOKALU MIESZKALNEGO

2 OBIEKTY INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ

3 KOTŁY I MASZYNY ENERGETYCZNE

4 MASZYNY, URZĄDZENIA I APARATY OGÓLNEGO ZASTOSOWANIA

5 MASZYNY, URZĄDZENIA I APARATY SPECJALISTYCZNE

6 URZĄDZENIA TECHNICZNE

7 ŚRODKI TRANSPORTU

8 NARZĘDZIA, PRZYRZĄDY, RUCHOMOŚCI I WYPOSAŻENIE, GDZIE INDZIEJ

NIESKLASYFIKOWANE

9 INWENTARZ ŻYWY

Wyżej wymienione grupy środków trwałych dzielą się na drugim szczeblu podziału klasyfikacyjnego na podgrupy, którym nadane zostały symbole dwucyfrowe. Wprowadzono też trzeci szczebel podziału klasyfikacyjnego środków trwałych, którym nadano symbole trzycyfrowe.

Struktura symboli KŚT jest następująca:

11 - grupa

1121 - podgrupa

112131 - rodzaj.

KŚT możesz pobrać z platformy - sprawdź jak wygląda, jak definiowane są poszczególne składniki majątku - to podstawa do nadania symbolu KŚT i wybrania odpowiedniej stawki amortyzacji.

4.2. Definicja wartości niematerialnych i prawnych w interpretacjach

Art. 22b ust. 1 ustawy o PIT definiuje pojęcie wartości niematerialnych i prawnych. Zalicza się do nich:

- 1) spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- 2) autorskie lub pokrewne prawa majątkowe,
- 3) licencje,
- 4) prawa określone w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej,
- 5) wartość stanowiąca równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how)

- o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane przez niego do używania na podstawie umowy licencyjnej (sublicencji), umowy najmu, dzierżawy lub umowy określonej w art. 23a pkt 1, który odnosi się do umowy leasingu - rozumie się przez to umowę nazwaną w kodeksie cywilnym, a także każdą inną umowę, na mocy której jedna ze stron, zwana dalej "finansującym", oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie, zwanej dalej "korzystającym", podlegające

amortyzacji środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, a także grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Wartościami niematerialnymi i prawnymi, są również określone w art. 22b ust 2, niezależnie od przewidywanego okresu używania:

1) wartość firmy, jeżeli wartość ta powstała w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w drodze:

- a) kupna,
- b) przyjęcia do odpłatnego korzystania, a odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z przepisami rozdziału 4a ustawy o PIT, dokonuje korzystający,

1a) wartość firmy, jeżeli w związku z przeniesieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa wartość ta została opodatkowana w państwie członkowskim Unii Europejskiej podatkiem równoważnym do podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków, o którym mowa w art. 30da - w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część przenoszone są z tego państwa,

2) koszty prac rozwojowych zakończonych wynikiem pozytywnym, który może być wykorzystany na potrzeby działalności gospodarczej podatnika, jeżeli:

- a) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone, oraz
- b) techniczna przydatność produktu lub technologii została przez podatnika odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie podatnik podjął decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii, oraz
- c) z dokumentacji dotyczącej prac rozwojowych wynika, że koszty prac rozwojowych zostaną pokryte spodziewanymi przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii,

3) składniki majątku, wymienione w ust. 1, niestanowiące własności lub współwłasności podatnika, wykorzystywane przez niego na potrzeby związane z prowadzoną działalnością na podstawie umowy określonej w art. 23a pkt 1 (który odnosi się do umowy leasingu - rozumie się przez to umowę nazwaną w kodeksie cywilnym, a także każdą inną umowę, na mocy której jedna ze stron, zwana dalej "finansującym", oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie, zwanej dalej "korzystającym", podlegające amortyzacji środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, a także grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów), zawartej z właścicielem lub współwłaścicielami albo uprawnionymi do korzystania z tych wartości - jeżeli zgodnie z przepisami rozdziału 4a ustawy o PIT odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający.

Analiza wybranych - najczęściej występujących w praktyce wartości niematerialnych i prawnych

Autorskie lub pokrewne prawa majątkowe

Co stanowi prawo autorskie lub pokrewne? Musimy odnieść się tutaj do ustawy z 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgodnie z którą przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

- wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe),
- plastyczne,
- fotograficzne,
- lutnicze,
- wzornictwa przemysłowego
- architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne,
- muzyczne i słowno-muzyczne,

- sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne,
- audiowizualne (w tym filmowe).

Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nieukończoną. Ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Licencje

Licencje - podstawą rozważań jest tutaj umowa licencyjna, na podstawie której twórca daje prawo licencjobiorcy do korzystania z utworu w określony sposób. TUTAJ WAŻNE - twórca nie wyzywa się autorskich praw majątkowych w tej sytuacji, a jedynie uprawnia do korzystania z utworu na określony sposób (jest to pole eksploatacji wyraźnie ustalone w umowie licencyjnej).

Prawa własności przemysłowej

Podstawowym zadaniem Urzędu Patentowego RP jest udzielanie praw wyłącznych na następujące przedmioty ochrony własności przemysłowej:

- Wynalazki i wzory użytkowe
- Znaki towarowe

- Wzory przemysłowe
- Oznaczenia Geograficzne
- Topografie układów scalonych

Więcej na ten temat na stronie: <https://www.uprp.pl/strona-glowna/Menu01,9,0,index.pl/>.

- Know-How

Nie ma w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych definicji know-how dlatego, w celu wyjaśnienia tego pojęcia postępuję się fragmentem z 0113-KDIPT2-3.4011.266.2022.2.AK | Interpretacja indywidualna Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 14 czerwca 2022 r.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie definiuje znaczenia tego terminu. Wskazuje jednak pośrednio, że „know-how” dotyczy informacji związanych ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej. Termin know-how oznacza zdolność, wiedzę lub umiejętność uzyskania określonego rezultatu lub prowadzenia jakiejś działalności. Know-how składa się z wiadomości i doświadczeń o charakterze technicznym, administracyjnym, finansowym albo innego rodzaju, nadających się do stosowania w pracy przedsiębiorstwa lub do wykonywania zawodu. Pojęcie know-how obejmuje doświadczenia o charakterze technicznym i techniczno-organizacyjnym oraz doświadczenia o charakterze organizacyjnym, finansowym i handlowym przydatne do prowadzenia przedsiębiorstwa, które nie są związane z cyklem produkcyjnym.

Z szerokiej definicji know-how można zatem wyodrębnić kategorię know-how technicznego oraz know-how nietechnicznego, obejmującego wiedzę organizacyjną lub handlową przydatną nie

tylko w procesie produkcji. Know-how jest zbywalne i może być udostępniane na podstawie umów upoważniających do korzystania, np. umów licencji know-how oraz umów przenoszących know-how (może być przedmiotem umowy sprzedaży).

Na brak jasnej i precyzyjnej definicji know-how w ustawach podatkowych zwrócił uwagę Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 15 marca 2012 r., sygn. I FSK 973/11. Skład orzekający odwołał się do wydawanych wcześniej rozstrzygnięć, wskazując, że know-how dotyczy zasadniczo informacji, które są poufne, istotne i zidentyfikowane we właściwej formie.

Termin „poufny”, zdaniem NSA oznacza określoną konfigurację informacji i takie ich usytuowanie, które nie jest powszechnie znane lub łatwo dostępne, przy czym pojedynczy element takiej konfiguracji „nie musi być całkowicie nieznany i niedostępny”(…). Istotność jest z kolei równoznaczna z ważnością informacji dla całości lub zasadniczej części sposobu wytwarzania produktu lub świadczenia usług. Warunek możliwości zidentyfikowania know-how jest zaś spełniony, jeśli nastąpiło zapisanie lub utrwalenie informacji w taki sposób, że możliwe jest sprawdzenie posiadania przez nie pozostałych cech, tj. poufności oraz istotności. NSA wskazuje, że „aby know-how mogło być zidentyfikowane, musi być ustalone w (...) odrębnym dokumencie, bądź też zarejestrowane w jakiegokolwiek innej stosownej formie najpóźniej w chwili, kiedy know-how będzie przekazywane”(…).

Podsumowując know-how dotyczy informacji będącymi:

- poufnymi,
- istotnymi,

- zidentyfikowanymi we właściwej formie.

Przykładem know-how może być zgromadzona baza klientów.

W ramach zadania zapoznaj się z dodatkowymi materiałem na platformie w postaci interpretacji Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 1 kwietnia 2021 r. : Interpretacja 0114-KDIP2-1.4010.28.2021.2.JF

4.3. Wartość początkowa – jak ustalić dla środka trwałego, jak dla wartości niematerialnych i prawnych

Zgodnie z art. 22g. ust. 1 wartość początkową środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowi:

- w przypadku odpłatnego nabycia - cena ich nabycia,
- w przypadku częściowo odpłatnego nabycia - cena ich nabycia powiększona o wartość przychodu, który stanowi różnicę pomiędzy wartością tych świadczeń a odpłatnością ponoszona przez podatnika,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie - koszt wytworzenia,

- w przypadku nabycia w drodze spadku, darowizny lub w inny nieodpłatny sposób - wartość rynkowa z dnia nabycia, chyba że umowa darowizny albo umowa o nieodpłatnym przekazaniu określa tę wartość w niższej wysokości,
- w przypadku nabycia niepieniężnego (aportu) wniesionego do spółki niebędącej osobą prawną:
  - a) wartość początkowa, od której dokonywane były odpisy amortyzacyjne - jeżeli przedmiot wkładu był amortyzowany,
  - b) wydatki poniesione na nabycie lub wytworzenie przedmiotu wkładu, niezaliczone do kosztów uzyskania przychodów w jakiegokolwiek formie - jeżeli przedmiot wkładu nie był amortyzowany,
  - c) ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie, pomniejszona o koszty odpłatnego zbycia. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten określa organ podatkowy w wysokości wartości rynkowej - jeżeli ustalenie wydatków na nabycie lub wytworzenie przedmiotu wkładu przez wspólnika wnoszącego wkład, będącego osobą fizyczną, jest niemożliwe i przedmiot wkładu nie był wykorzystywany przez wnoszącego wkład w prowadzonej działalności gospodarczej, z wyłączeniem wartości niematerialnych i prawnych wytworzonych przez wspólnika we własnym zakresie,

Definicja ceny nabycia

Za cenę nabycia uważa się kwotę należną zbywcy, powiększoną o koszty związane z zakupem naliczone do dnia przekazania środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej do używania, a w szczególności o koszty transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze, montażu, instalacji i uruchomienia programów oraz systemów komputerowych, opłat notarialnych, skarbowych i innych, odsetek, prowizji, oraz pomniejszoną o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem przypadków, gdy zgodnie z odrębnymi przepisami podatek od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego albo podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty należnego podatku o podatek naliczony albo zwrot różnicy podatku w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług. W przypadku importu cena nabycia obejmuje cło i podatek akcyzowy od importu składników majątku.

Definicja kosztu wytworzenia

Za koszt wytworzenia uważa się wartość, w cenie nabycia, zużytych do wytworzenia środków trwałych: rzeczowych składników majątku i wykorzystanych usług obcych, kosztów wynagrodzeń za prace wraz z pochodnymi i inne koszty dające się zaliczyć do wartości wytworzonych środków trwałych. Do kosztu wytworzenia nie zalicza się wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci, kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych, w szczególności

odsetek od pożyczek (kredytów) i prowizji, z wyłączeniem odsetek i prowizji naliczonych do dnia przekazania środka trwałego do używania.

Brak możliwości ustalenia ceny nabycia

Jeżeli nie można ustalić ceny nabycia środków trwałych lub ich części nabytych przez podatników przed dniem założenia ewidencji lub sporządzenia wykazu, wartość początkową tych środków przyjmuje się w wysokości wynikającej z wyceny dokonanej przez podatnika, z uwzględnieniem cen rynkowych środków trwałych tego samego rodzaju z grudnia roku poprzedzającego rok założenia ewidencji lub sporządzenia wykazu oraz stanu i stopnia ich zużycia.

Brak możliwości ustalenia kosztu wytworzenia

Jeżeli podatnik nie może ustalić kosztu wytworzenia, wartość początkową środków trwałych ustala się w wysokości określonej z uwzględnieniem cen rynkowych, przez biegłego, powołanego przez podatnika.

Jak ustalić wartość początkową budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych: wynajmowanych, wdzierżawianych albo używanych przez właściciela na cele prowadzonej przez niego działalności gospodarczej

Podatnicy mogą ustalić wartość początkową budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych: wynajmowanych, wdzierżawianych albo używanych przez właściciela na cele prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, przyjmując w każdym roku podatkowym wartość stanowiącą iloczyn metrów kwadratowych wynajmowanej, wdzierżawianej lub używanej przez właściciela powierzchni użytkowej tego budynku lub lokalu i kwoty 988 zł, przy czym za powierzchnię użytkową uważa się powierzchnię przyjętą dla celów podatku od nieruchomości.

Jak ustalić wartość składnika majątku stanowiącego współwłasność podatnika

W razie gdy składnik majątku stanowi współwłasność podatnika, wartość początkową tego składnika ustala się w takiej proporcji jego wartości, w jakiej pozostaje udział podatnika we własności tego składnika majątku; zasada ta nie ma zastosowania do składników majątku stanowiących wspólność majątkową małżonków, chyba że małżonkowie wykorzystują składnik majątku w działalności gospodarczej prowadzonej odrębnie.

Sytuacje szczególne ustalania wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

W przypadku:

- podjęcia działalności przez podmiot po przerwie trwającej nie dłużej niż 3 lata,
- zmiany formy prawnej prowadzonej działalności, polegającej na połączeniu lub podziale dotychczasowych podmiotów albo zmianie wspólników spółki niebędącej osobą prawną,
- zmiany działalności wykonywanej samodzielnie przez jednego z małżonków na działalność wykonywaną samodzielnie przez drugiego z małżonków,

-jeżeli przed przerwą lub zmianą składniki majątku były wprowadzone do ewidencji (wykazu) - wartość początkową środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ustala się w wysokości wartości początkowej określonej w ewidencji (wykazie) podmiotu o zmienionej formie prawnej, podzielonego albo połączonego.

UWAGA na ulepszone środki trwałe

Co to są ulepszone środki trwałe: Środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy suma wydatków poniesionych na ich przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację w danym roku podatkowym przekracza 10.000 zł i wydatki te powodują wzrost wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania, mierzonej

w szczególności okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszonych środków trwałych i kosztami ich eksploatacji.

Jak ustalić dla nich wartość początkową?

Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji, wartość początkową tych środków ustala się zgodnie z powyższymi zasadami, powiększając ją o sumę wydatków na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych, których jednostkowa cena nabycia przekracza 10.000 zł.

Wartość początkowa praw majątkowych

Wartość początkową praw majątkowych, w tym licencji i autorskich praw majątkowych, stanowi cena nabycia tych praw; jeżeli wynagrodzenie (opłaty) wynikające z umowy licencyjnej albo z umowy o przeniesienie innych praw majątkowych jest uzależnione od wysokości przychodów z licencji lub praw uzyskanych przez licencjobiorcę albo nabywcę - przy ustalaniu wartości początkowej praw majątkowych, w tym licencji, nie uwzględnia się tej części wynagrodzenia.

UWAGA! Co w sytuacji, gdy demontujemy element składowy w środku trwałym?

W razie trwałego odłączenia od danego środka trwałego części składowej lub peryferyjnej wartość początkową tego środka zmniejsza się, od następnego miesiąca po odłączeniu, o różnicę między ceną nabycia (kosztem wytworzenia) odłączonej części a przypadającą na nią, w okresie połączenia, sumą odpisów amortyzacyjnych obliczoną przy zastosowaniu metody amortyzacji i stawki amortyzacyjnej stosowanej przy obliczaniu odpisów amortyzacyjnych tego środka trwałego.

Jeżeli odłączona część zostanie następnie przyłączona do innego środka trwałego, w miesiącu połączenia zwiększa się wartość początkową tego innego środka o różnicę, o której mowa w powyżej.

4.4. Likwidacja: zbycie i utrata środka trwałego.

Likwidacji środka trwałego znajdującego się w ewidencji środków trwałych możemy dokonać poprzez sprzedaż (zbycie) lub utratę na skutek utraty przydatności technologicznej (ta rozumiana jest różnie w zależności od sytuacji - o tym poniżej).

Podatnik wprowadzając do działalności gospodarczej środki trwałe, które podlegają amortyzacji w czasie, zalicza do kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne (uzależnione m.in. od rodzaju środka trwałego, wybranej amortyzacji o tym w kolejnym module). Co się dzieje, jednak,

gdy podatnik likwiduje środek trwały, który nie został do końca zamortyzowany? Generuje stratę? - nie zawsze, o tym za chwilę.

Przykład

Podatnik zakupił samochód osobowy na cele działalności gospodarczej o wartości 35.000,00 zł. W toku działalności postanowił go zlikwidować, jednak do kosztów poprzez odpisy amortyzacyjne zaliczył jedynie dotychczas 8 000,00 zł. Czy w związku z podjęciem decyzji o likwidacji tego środka trwałego podatnik stracił pozostałą część, tj.: 27 000,00 zł - nie zaliczając jej do kosztów?

Odpowiedź: Odpowiedzi nie mogę udzielić jednoznacznej, gdyż nie znam przyczyny likwidacji. Są sytuacje w których różnica czyli wartość środka trwałego minus dotychczasowe odpisy amortyzacyjne będą stanowiły koszt uzyskania przychodu w momencie likwidacji ale ustawa o PIT wskazuje również na sytuację w której podatnik nie będzie mógł tego dokonać:

Art. 23. 1. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

6) strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeżeli środki te utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności.

6a) strat w środkach trwałych oraz wartościach niematerialnych i prawnych, jeżeli te środki lub wartości zostały przeniesione poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób określony w art. 30da.

Przypadek 1

Podatnik prowadził działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą detaliczną części do samochodów osobowych. Działalność ta jednak nie była rentowna postanowił więc zmienić rodzaj prowadzonej działalności na handel odzieżą damską. W związku z tym środki trwałe z poprzedniej działalności takie jak: lada, regały postanowił wykorzystać przy obecnie prowadzonej działalności. Środki trwałe nie były w pełni zamortyzowane: niezamortyzowana część wynosiła: 5500,00 zł - czy podatnik ten może zaliczyć do kosztów taką wartość? Odpowiedź uzasadnij.

Twoja odpowiedź:

.....

.....

.....

.....

Odpowiedź: Podatnik ten nie może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów niezamortyzowanej części środków trwałych ponieważ strata taka została wyłączona z kosztów uzyskania przychodów na mocy Art. 23. 1. ustawy o PIT.

Przypadek 2

U podatnika prowadzącego działalność gospodarczą polegającą na produkcji mebli, wybuchł pożar w wyniku którego spłonęły maszyny zaliczone do środków trwałych (ŚT). Ich wartość niezamortyzowana wynosi: 58 000,00 zł. Czy wartość taką podatnik może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

Tvoja odpowiedź:

.....

.....

.....

Odpowiedź: Tak, podatnik ten musi sporządzić protokół likwidacyjny. Niezamortyzowaną część ŚT o wartości 58 000,00 zł podatnik może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów.

UWAGA na sytuacje szczególne o których mowa w art. 23 ust 1. pkt 48 zgodnie, z którym nie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym.

Przypadek 3

Podatnik miał wypadek w wyniku którego samochód uległ znacznemu uszkodzeniu. Koszty remontu tego samochodu wyniosły 12 000,00 zł. Samochód nie był objęty ubezpieczeniem AC. Czy może zaliczyć wydatki na remont do kosztów uzyskania przychodów? Odpowiedź uzasadnij.

Twoja odpowiedź:

.....

.....

.....

Odpowiedź:

Podatnik nie może zaliczyć wydatków na remont do kosztów uzyskania przychodów, ponieważ wydatki te mieszczą się w katalogu wyłączeń z kosztów uzyskania przychodów: art. 23 ust 1. pkt 48 - zgodnie z powołanym artykułem, podatnik nie może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym.

Sprzedaż środka trwałego

Mają tutaj zastosowanie przepisy ustawy o PIT:

art. 24 ust. 2: (...)Dochodem z odpłatnego zbycia składników majątku, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1, wykorzystywanych na potrzeby działalności gospodarczej lub działań specjalnych produkcji rolnej, jest przychód z odpłatnego zbycia składników majątku, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. b, a w pozostałych przypadkach dochodem lub stratą jest różnica między przychodem z odpłatnego zbycia a:

- 1) wartością początkową wykazaną w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, z zastrzeżeniem pkt 2, powiększona o sumę odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 22h ust. 1 pkt 1, dokonanych od tych środków i wartości lub
- 2) wartością wynikającą z dokumentu stwierdzającego nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu użytkowego lub udziału w takim prawie, którego wartość początkową dla celów dokonywania odpisów amortyzacyjnych ustalono zgodnie z art. 22g ust. 10, powiększona o sumę odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 22h ust. 1 pkt 1, dokonanych od tego prawa lub udziału w takim prawie.

Co to wszystko oznacza w praktyce?

Podatnik, który sprzedaje niezamortyzowany w pełni środek trwały ustalając dochód z tego odpłatnego zbycia musi przychód pomniejszyć o sumę wartości początkowej wykazanej w ewidencji środków trwałych powiększoną o sumę odpisów amortyzacyjnych, dokonanych od tych środków.

Przypadek 4

Podatnik (niebędący czynnym podatnikiem podatku VAT) decyduje o sprzedaży maszyny produkcyjnej. Wartość początkowa zawarta w ewidencji środków trwałych wynosi: 250.000,00 zł. Dotychczasowe łączne odpisy amortyzacyjne wynoszą: 150.000,00 zł. Podatnik sprzedaje maszynę za 180.000,00 zł. Wskaż właściwą ewidencję tego zdarzenia gospodarczego w PKPiR.

Twoja odpowiedź:

.....

.....

.....

.....

Odpowiedź:

Podatnik wykaże w PKPiR w kolumnie pozostałe przychody wartość 180.000,00 zł (cena sprzedaży). Natomiast niezamortyzowaną część zaliczy do kosztów uzyskania przychodów w wysokości: 100.000,00 zł (250.000,00 zł - 150.000,00 zł). Tym samym dochód z odpłatnego zbycia środka trwałego wynosi: $180.000,00 \text{ zł} - 250.000,00 \text{ zł} + 150.000,00 = 80.000,00 \text{ zł}$.

Przypadek 5

Podatnik zakupił samochód osobowy na podstawie umowy sprzedaży o wartości 190.000,00 zł w dniu 09.10.2022 r. W związku z tym zakupem podatnik poniósł dodatkowe opłaty:

- podatek PCC zapłacony 10.10.2022 r. w kwocie 3.800,00 zł,
- opłata rejestracyjna zapłacona 11.10.2022 r. w kwocie 110,00 zł.

Samochód ten został wprowadzony na stan ŚT firmy i przekazany do użytkowania w dniu 11.10.2022 r.

Ustal cenę nabycia.

Twoja odpowiedź:

.....

.....

.....

.....

Odpowiedź:

Cena nabycia wynosi:

190.000 zł + 3.800 zł + 110 zł = 193.910,00 zł

UWAGA!

Na zakończenie, chciałam zwrócić uwagę na jeszcze jedną bardzo ważną kwestię. Wycofanie środka trwałego na cele osobiste to nie to samo co likwidacja.

Jak myślisz, czy podatnik, który przekazuje środek trwały z działalności na cele prywatne może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów niezamortyzowaną część?

Zapoznaj się z interpretacją indywidualną Dyrektora KIS z dnia 15.04.2022 r. sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.1272.2021.2.MM. Porusza ona kwestie skutków nieodpłatnego przekazania środka trwałego na potrzeby osobiste podatnika.

Interpretacja znajduje się na platformie.

4.5. Środki trwałe do 10 000,00 zł - rozliczenie w PKPiR.

Podatnik Jan Kowalski będący czynnym podatnikiem podatku VAT zakupił do swojego biura meble (regał do przechowywania dokumentów) o wartości 10 000,00 zł netto.

Czy może taki wydatek ująć jednorazowo w kosztach uzyskania przychodu mimo, że spełnia definicję środka trwałego?

Tak, zgodnie z art. 22d ust. 1 składniki majątku, które spełniają wymogi uznania ich za środki trwałe, o wartości początkowej nieprzekraczającej 10.000 zł, podatnik może nie zaliczać do środków trwałych. Wydatki poniesione na ich nabycie nasz podatnik ma prawo rozliczyć bezpośrednio w kosztach uzyskania przychodów w miesiącu oddania ich do używania.

Podstawa prawna: ustawa o PIT art. 22d. 1. Podatnicy mogą nie dokonywać odpisów amortyzacyjnych od składników majątku, o których mowa w art. 22a i 22b, których wartość początkowa, określona zgodnie z art. 22g, nie przekracza 10.000 zł; wydatki poniesione na ich nabycie stanowią wówczas koszty uzyskania przychodów w miesiącu oddania ich do używania.